Macera Çizgi 5

Sayı:5 Mart 2000

"Maceraperest Çizgiler'in ücretsiz ekidir.

SUNUŞ

"NİHAYET 'TANIDIK' BİRİ"
(dediğinizi duyar gibiyiz)

Tanışma fırsatı bulduğumuz Maceraperest Çizgiler okurları bize sık sık, daha önce yayımlanan **Teks**'lerde görmeye alıştıkları çizgilerin bu dizide de yer alıp almadığını soruyor. Bu soruyu dilimiz döndüğünce yanıtlamaya çalışıyoruz; ancak burada bir kez daha açıklamamızda yarar var. **Teks**'in 40. yaşını kutladığı 1988 yılında yayımlanmaya başlayan özel albümlerin hazırlanış amacı (**Yılan İşareti**'nin önsözünde üstat Sergio Bonelli'nin de belirttiği gibi) yalnızca İtalya'nın değil Avrupa'nın önde gelen çizgiroman sanatçılarının, birer macera çizerek, bugün yarım yüzyılı geride bırakan bu çizgiroman klasiğine bir anlamda saygı duruşunda bulunmalarını sağlamak. Ama bu sayımızda gördüğünüz Galep ve yedinci sayımızda göreceğiniz Giovanni Ticci gibi, adları artık **Teks**'le özdeşleşmiş sanatçılar da bu diziye katkıda bulunmuş.

İtalyan çizgiromanının en büyük çizerlerinden biri olan ve 1994 yılında yitirdiğimiz Galep hakkında kapsamlı bir yazıyı Stefano Marzorati imzasıyla **Teks**'te bulabilirsiniz. Galep'i tanıtma görevini Marzorati'ye devredip (!) sizlere bir başka önemli sanatçıyı, 1994 Nisan ayından itibaren **Teks**'in kapak ressamlığını 'Galep'in sağlığında' üstlenen Claudio Villa'yı tanıtmanın uygun olacağını düşündük.

İç sayfalarımızda geçen sayımızda sözünü ettiğimiz **Teks** Top-Ten'i ve Navajolar'la ilgili bilgileri bulabilirsiniz.

Üçüncü **Martin Mystère** albümünde buluşmak üzere...

ZEYNEP AKKUŞ

"HOŞÇA KAL, YAŞLI GALEP VE TEŞEKKÜRLER. HER ŞEY İÇİN..."

Teks 400:
Galep'in son...

Teks 401:
...Villa'nın ilk kapağı

10 Mart 1994'te Chiavari'de hayata gözlerini yuman Galep'i böyle uğurluyordu, **Teks**'in öykü ve senaryo yazarı, aynı zamanda küratör'ü olan Decio Canzio.

Renkli olarak yayımlanan 400. sayının kapağında, atının üstündeki Teks, şapkasıyla okurlarını selamlarken, kapak ressamlığı görevini emin ellere, Claudio Villa'ya emanet eden Aurelio Gallepini de (doğ: 28 Ağustos 1917) bu ölümsüz ve -manidar- kapakla 46 yıllık sadık hayranlarına veda ediyordu. Ancak Mart 1994 tarihli 400. sayıyı alanlar, birkaç gün sonra bu pozun maalesef nasıl da cuk oturduğunu büyük bir üzüntü içinde görecekti.

TEKS TOP-TEN

En sevilen albümler ile en sevilençizimler... kapaklar... yazarlar... çizerler
2.sayfada

CLAUDIO VILLA: TEKS'İN GELECEĞİ

Kapaklar emin ellere teslim
2. ve 3. sayfada

NAVAJOLAR: TEKS'İN KABİLESİ

Keşke Teks Willer gerçekten yaşasaydı... 3. ve 4. sayfada

TEKS TOP-TEN

EN İYİ 10 ALBÜM

1. Kit Carson'un Öyküsü
2. Mefisto'nun Oğlu
3. İki Bayrak Arasında
4. Navajo Kanı
5. El Morisco
6. El Muerto
7. Uğursuz Haç
8. Büyük Entrika
9. Defiance Kalesi
10. Mescaleros

YAZARI:

1. Mauro Boselli
2. G. L. Bonelli
3. G. L. Bonelli
4. G. L. Bonelli
5. G. L. Bonelli
6. Guido Nolitta (takma adıyla Sergio Bonelli)
7. G. L. Bonelli
8. G. L. Bonelli
9. G. L. Bonelli
10. G. L. Bonelli

ÇİZERİ:

1. Carlo Marcello
2. Galep
3. Galep
4. Galep
5. Guglielmo Letteri
6. Galep
7. Giovanni Ticci
8. Ennio Nicoló
9. Galep
10. Guglielmo Letteri

EN İYİ 10 ÇİZİM

1. Korku Vadisi
2. Uğursuz Haç
3. El Muerto
4. El Morisco
5. Navajo Kanı
6. Karanlıktaki Pençe
7. Defiance Kalesi
8. Diablero
9. Mefisto'nun Oğlu
10. İki Bayrak Arasında

ÇİZERİ:

1. Roberto Raviola (Magnus)
2. Giovanni Ticci
3. Galep
4. Guglielmo Letteri
5. Galep
6. Claudio Villa
7. Galep
8. Guglielmo Letteri
9. Galep
10. Galep

EN İYİ 10 KAPAK

1. İki Bayrak Arasında
2. Kızıl Şafak
3. Kit Carson'un Öyküsü
4. Navajo Kanı
5. Kırmızı El
6. El Muerto
7. Mefisto'nun Oğlu
8. Fırtınanın Sesi (# 400)
9. Bannock'ta Hesaplaşma
10. Ölümcül Meydan Okuma

ÇİZERİ:

1. Galep
2. Galep
3. Claudio Villa
4. Galep
5. Galep
6. Galep
7. Galep
8. Galep
9. Claudio Villa
10. Claudio Villa

CLAUDIO VILLA: TEKS'İN GELECEĞİ

31 Ekim 1959'da Lomazzo'da (Como) dünyaya gelen Claudio Villa'nın çizgiroman dünyasına adım atışı Türk çizgiroman okurlarının özellikle ***Zagor****'un ve* ***Mister No****'nun çizeri olarak tanıdığı Franco Bignotti sayesinde oldu.*

Enguerrand et Nadine *ve* ***Gun Gallon*** *adını taşıyan ilk iki çalışması, Fransız Lug di Lione Yayınevi tarafından yayımlanan Villa, 1982 yılında o zamanki adı Daim Press olan Sergio Bonelli Editore'ye geçti. Bu yayınevi için hazırladığı ilk çalışma,* ***Martin Mystère****'in Şubat 1983 'te yayımla-*

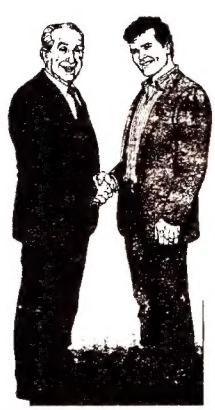

nan sayısıydı. Üç yıl sonra, 1986'da, Tiziano Sclavi'yle birlikte Bonelli ailesine yeni bir kahraman kazandırdı: Tipini ünlü İngiliz aktör Rupert Eve-

(devamı yanda)

rett'tan esinlenerek yarattığı Kâbuslar Detektifi **Dylan Dog**. Aynı yıl senaryosunu G. L. Bonelli'nin yazdığı ve Türkiye'de Alfa Yayınları tarafından, "Mahvolmuş İnsanların Çiftliği" adıyla yayımlanan macerayla **Teks**'in çizerleri arasına katıldı. 1988'de bu kez Claudio Nizzi'yle birlikte, bir başka ünlü aktörün, Robert Mitchum'un yüz hatlarını ödünç alarak yeni bir kahraman, **Nick Raider**'ı yarattı. ("Reydır" diye okuyunuz!) 1993 yılında ANAFI'nin düzenlediği okuyucu anketinde "yılın en iyi çizeri" seçildi. 1988 yılında Sergio Bonelli, Villa için, "**Teks**'in geleceğini temsil ediyor!" demişti. Oğul Bonelli'nin bu kehaneti altı yıl sonra gerçek oldu ve Claudio Villa, 1994'ün Nisan ayından itibaren **Teks**'in kapak ressamlığını üstlendi. Çizimlerinde kıvrak vücut hareketlerini büyük bir rahatlık ve ustalıkla yansıtan, ayrıntılara büyük önem veren sanatçı şu sıralar **Teks**'in baş düşmanı Mefisto'nun geri döndüğü bir maceranın çizimleriyle meşgul.

MACERAPEREST ÇİZGİLER

Teks: Özel Albümler
Büyük Macera! • Kanlı Topraklar! • Yılan İşareti!

Martin Mystère: Dev Albümler
Noel Babanın Esrarı • Xanadu • Kara Adamlar

Macera Perest çizgiler

NAVAJOLAR

Teks Willer eski bir kanun kaçağı ve ranger olmasının yanı sıra Navajo yerlilerinin reisi ve kızılderili ajanıdır da. Bir kızılderili ajanı olarak görevi devletin yapacağı gıda yardımlarının aksamamasını sağlamak, yerli halkla beyazlar arasındaki anlaşmazlıkları gidermektir. Navajo'ların reisi **Kırmızı Ok**'un kızı **Lilyth**'le evlenir ve **Kırmızı Ok**'un ölümünden sonra reis olarak kabilenin başına geçer... Bütün bunlar hayali bir çizgiroman karakterinin yaşamından küçük bir kesit. Ama aşağıda yazılanları okuduktan sonra, **Teks**'in de karakterini bildiğiniz için, "Keşke **Teks Willer** gerçekten yaşasaymış" diyeceksiniz.

200.000'i bulan nüfuslarıyla halen Amerika'da yaşayan en kalabalık kızılderili topluluğunu oluştururlar. Birçoğu New Mexico ve Arizona'da kurulmuş Navajo Rezervasyonu'nda yaşamaktadır. Navajolar da Apaçiler gibi "athabascan" dilini konuşur. Her iki kabile de MS 1200 yıllarında kuzeybatı Kanada'dan güneybatıya göç etmiştir. "Navajo" sözcüğü, "ekili, geniş toprak" anlamına gelir. Navajolar'ın en büyük geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır.

İlginç uygulamaların yer aldığı Navajo toplumunda anaerkil düzenin hâkim olduğu görülür. Yeni evli çiftler, hogan adı verilen tepesi yuvarlak çadırlarını (sivri tepeli çadırlara da tepee adı verilir) gelinin annesinin kaldığı hoganın yakınına kurmak zorundadır. Damat, kayınvalidesiyle hiçbir zaman konuşmaz, Navajo geleneklerinde bu, en büyük tabudur. Miras babadan oğula değil (!) anadan kıza geçer. Aile fertleri çadır kurma, hayvan yetiştirme ve toprağı ekip biçme görevlerini kendi aralarında paylaşır. Bazen iki ya da daha fazla ailenin bir arada yaşadığı ve bu görevleri paylaştığı da görülür.

Navajolar, Pueblo yerlilerinin dinini benimsemiştir. Dini ritüellerin büyük bir bölümünü ağır tempolu ilahiler ve maskeli oyuncuların düzenlediği kutsal ayinler oluşturmaktadır. Ölülerden ve ruhlardan çok korkan Navajolar, kabileden biri öldüğünde cesedini, hoganının kuzey tarafında kazılan bir çukura gömer. Ölüye ait eşyalar da gömülerek ya da yakılarak hemen ortadan kaldırılır.

(devamı arkada)

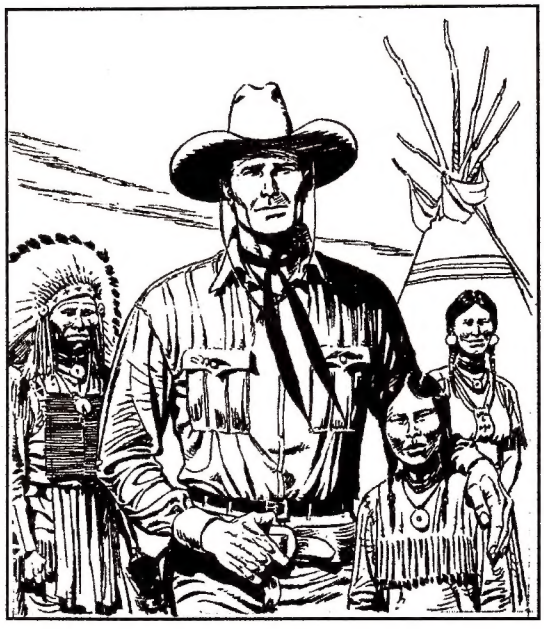

Beyaz yerleşimcileri hedef alan ve 1800'lerin başından beri süregelen Navajo saldırılarına son vermek amacıyla üç yıl sürecek (1862-1865) yoğun bir askeri harekât düzenlenir. Albay Kit Carson (1809-1868) komutasındaki askerler, Navajolar'a karşı büyük bir katliama girişir. Tarlaları ve sürüleri yok edilir. 1864 yılında Navajolar'ı yaşadıkları bölgeden uzaklaştırmak amacıyla düzenlenen ve Arizona'daki Defiance Kalesi'nden başlayıp New Mexico'daki Sumner Kalesi'nde sona eren 350 millik uzun ve zorlu yürüyüş sırasında yaklaşık sekiz bin Navajo hayatını kaybeder. İki bin kadarı da daha sonra yolculuğun neden olduğu hastalıklar yüzünden ölecektir. 1868 yılında Navajo Rezervasyonu kurulur. 1880'lerde en bereketli toprakları demiryolu yapımı bahane edilerek ellerinden alınır. Hastalıklar, ırkçı saldırılar ve alkol bağımlılığı, rezervasyonda yaşayan halk için en büyük tehlike halini alır.

1920'lerde Navajo topraklarında petrol bulunması bölgenin gelişmesine yardımcı olur. 1930'lara gelindiğinde hayvancılık o kadar gelişmiştir ki artık neredeyse hayvanları otlatacak arazi kalmamıştır. 1970'lerin sonlarına doğru ellerindeki kaynaklar, hızla artan nüfusa yetmeyecek hale gelir. Navajo halkına yönelik baskıları azaltmak için Ramah, Puertocito ve Canyoncito gibi dernekler kurulur. Günümüzde çömlekleri, kilimleri ve gümüş takılarıyla dünyanın dört bir yanındaki insanların ilgisini çeken Navajolar'ın başlıca gelir kaynağı turizmdir.

Bir Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık ürünü olan ***MaceraÇİZGİ****, düzensiz olarak Oğlak Yayınları'nın Maceraperest Çizgiler dizisindeki kitaplarla birlikte ücretsiz olarak dağıtılmak üzere bastırılan broşürdür.*

Yayın Yönetmeni: Zeynep Akkuş
Yayın Kurulu: Zeynep Akkuş, Raşit Çavaş, Kerim Değermenci, Senay Haznedaroğlu
Sanat Yönetmeni: Işıl Şeker
Grafik uygulama: Çiğdem Bakırcıoğlu
Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları, Baskı: Oğlak Baskı Hizmetleri, Tel: (212) 612 73 05

MaceraÇİZGİ*'yi seçkin kitabevlerinden ücretsiz olarak edinebilir ya da Oğlak Yayınları'na, altı sayılık posta ücreti olan iki milyon lirayı, doğrudan aşağıdaki adrese posta pulu olarak göndererek ya da Akbank, Parmakkapı Şubesi, 00184-01-1 nolu hesaba yatırıp dekontu fakslamak suretiyle (altı sayı için) abone olabilirsiniz.*

Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Limited Şirketi
Zambak Sokak 29, 80080 Beyoğlu - İstanbul
Tel: (212) 251 71 08-09 Faks: (212) 293 65 50
www.oglak.com e-posta: oglak@oglak.com

MaceraÇİZGİ 5
Mart 2000

MACERAPEREST KİTAPLAR

Lawrence Block: "Bernie Rhodenbarr" Umduğunu Değil Bulduğunu Yiyen Hırsız • Dolaptaki Hırsız • Kipling'den Alıntı Yapmayı Seven Hırsız • Spinoza Felsefesi Öğrenen Hırsız • Mondrian Gibi Resim Yapan Hırsız • Polisiye Romanlar Okuyan Hırsız • Kendini Humphrey Bogart Sanan Hırsız • Kütüphanedeki Hırsız • Gönül Çelen Hırsız **"Matthew Scudder"** Babaların Günahları • Cinayet ve Yaratma Zamanı • Ölümün Ortasında • Buzkıracağı Cinayetleri • Ölmenin Sekiz Milyon Yolu • Kutsal Bar Kapandığında • Bıçak Sırtı • Tahtalıköye bir Bilet • Mezbahada Dans • Mezartaşları Arasında • Şeytan Biliyor ki ölüsün **Lilian Jackson Braun: "Jim Qwilleran"** Tersten Okuyan Kedi • Kanepe Atıştıran Kedi • Çenesini Tutamayan Kedi • Kırmızı Gören Kedi • Brahms Dinleyen Kedi (Haz.) **Val McDermid: "Kate Brannigan"** Öldürücü Darbe • Ters Tepki • Kırık Çete • Temiz İş • Kadın Genleri **Sue Grafton: "Kinsey Millhone"** Ateş'in 'A'sı • Baskın'ın 'B'si • Cinayet'in 'C'si • Delikanlı'nın 'D'si • Esrarengiz'in 'E'si • Firar'ın 'F'si • Gerilim'in 'G'si • Hesaplaşma'nın 'H'si • İftira'nın 'I'si • Jest'in 'j'si • Katil'in 'K'si • 'Lanetli'nin 'L'si' **Tami Hoag : "Gerilim"leri** Gece Günahları • Günah Kadar Suçlu **John Harvey: "Charlie Resnick"** Yalnız Kalpler • Kötü Muamele **Richard North Patterson:** Birinci Dereceden Cinayet

Maceraperest kitaplar